

Силабус дисципліни

Правове регулювання перемовин та медіація

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань - С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність – С4 Психологія
Освітньо-наукова програма «Психологія перемовин та медіація»

Рік навчання: 1 Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник

ПІП

доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.ю.н., доцент
Яремко Оксана Михайлівна

Контактна інформація

yaremko_oksana@ukr.net +380673588034

Опис дисципліни

Дисципліна «Правове регулювання перемовин та медіації» сприяє забезпеченню професійного оволодіння майбутніми спеціалістами теоретичними знаннями і практичними навичками у сфері правового регулювання переговорів і медіації: оперуванню спеціальною правовою термінологією з переговорів та медіації; вивченню сутності, правової природи і видів переговорів та медіації, їх відмінності від інших видів альтернативних способів вирішення спорів; оволодінню знаннями про сутність, призначення, етапи і особливості переговорного і медіаційного процесів; навичками практичного застосовування найбільш важливих джерел правового регулювання переговорного і медіаційного процесів, а також розуміння перспектив розвитку національного законодавства у сфері переговорної та медіаційної діяльності; вмінню давати оцінку конфліктній ситуації, ефективно здійснювати переговорні та медіаційні процедури у різних видах переговорів і медіації, опираючись на законодавчу базу.

Структура дисципліни

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації». Генеза правового регулювання інститутів альтернативних способів вирішення спорів. Тема 2. Переговори: міжнародно-правові аспекти. Тема 3. Переговори: функція дипломатичного представництва України. Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні. Тема 4. Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод: правові аспекти	Знати загальну характеристику навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації» (поняття, предмет, методи вивчення, система, роль і взаємодія з іншими навчальними дисциплінами) і генезу правового регулювання інститутів переговорів та медіації. Вивчити теоретико-правові і міжнародно-правові засади переговорів і переговорного процесу (поняття, сутність, правова природа, ознаки, типи, види і класифікація переговорів, міжнародно-правові стандарти). Знати компоненти міжнародного переговорного процесу, його етапи, юридичне оформлення тощо. Знати сутність і правову природу переговорів як функції дипломатичного представництва України, а також переговорного процесу як юридичної складової правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні. Вивчити правові аспекти укладання колективних договорів та угод, а також набуті практичні навички ведення колективних переговорів з укладання колективних договорів та угод.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	Тема 5. Переговори як	Вміти вести переговори в бізнесі та розуміти правові	Реферати,

	спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти. <i>Тема 6.</i> Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності. <i>Тема 7.</i> Переговори у професійній юридичній діяльності.	аспекти переговорів як способу управління конфліктами в бізнесі. Отримати знання та практичні навички із ведення переговорів по укладенню договорів, та розуміти перспективи впровадження в Україні інституту переддоговірної відповідальності. Знати особливості ведення переговорного процесу у професійній юридичній діяльності (діяльності працівників правоохоронних органів в екстремальних умовах; в адвокатській, нотаріальній діяльності тощо), а також набути навички ведення переговорів у цих напрямках.	дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	<i>Тема 8.</i> Медіація: міжнародні і національно-правові стандарти. <i>Тема 9.</i> Правовий статус учасників медіації в Україні. <i>Тема 10.</i> Медіація в цивільному та господарському судочинстві. <i>Тема 11.</i> Медіація в адміністративному і кримінальному судочинстві.	Знати міжнародні і національно-правові стандарти з медіації (всесвітні, європейські, національні), а також розуміти особливості перспектив розвитку медіації у законодавчій і правозастосовній практиці України. Знати і розуміти правовий статус учасників медіації в Україні (медіатора, його права, обов'язки, принципи діяльності і відповідальності; сторін медіації; представників сторін медіації; законних представників медіації; захисників, перекладача, експерта та інших осіб, що беруть участь у медіації), правові аспекти оформлення домовленостей, досягнутих під час медіації, а також особливості саморегулювання в медіаторській спільноті. Володіти теоретичними знаннями і практичними навичками в сфері медіації в цивільному та господарському судочинстві. Отримати знання і практичні навички з медіації в адміністративному і кримінальному судочинстві.	Дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/1	<i>Тема 12.</i> Медіація у сферах публічно-правових відносин: правові аспекти. <i>Тема 13.</i> Медіація у сферах приватно-правових відносин: правові аспекти. <i>Тема 14.</i> Медіація в окремих сферах професійної діяльності.	Знати правові аспекти і набути практичні навички у веденні медіації в публічно-правових спорах (адміністративно-правових спорах; у митних, податкових, фінансових спорах; у спорах, що виникають в середині територіальних громадах; у спорах з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення; у спорах між суб'єктами владних повноважень з приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, у тому числі делегованих повноважень; та ін.). Знати правові аспекти ведення медіації у сферах приватно-правових відносин, а також набути практичні медіаційні навички у вирішенні приватно-правових спорів (у спорах про право власності та інші речові права; у спорах про право інтелектуальної власності; у спорах, що виникають з договорів; у спорах про недоговірні зобов'язання; у сімейних спорах). Набути практичні медіаційні навички у різних сферах професійної діяльності (судовій, адвокатській, нотаріальній, прокурорській, в діяльності державного та приватного виконавця, в діяльності медичних працівників, соціальних працівників, а також в інших сферах професійної діяльності).	Тести, методики, проблемні питання

Літературні джерела

1. Альтернативні способи вирішення цивільних спорів за законодавством України : навчальний посібник / Верба-Сидор О. Б., Воробель У. Б., Грабар Н. М., Дутко А. О., Юркевич Ю. М.; за ред. канд. юрид. наук, доц. О. Б. Верби-Сидор. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 416 с.

2. Альтернативні способи вирішення цивільних спорів: матеріали круглого столу (Одеса, 29 березня 2021 р.) [Електронне видання] / за заг. ред. д.ю.н., професора Н. Ю. Голубевої; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2021. URL: <https://hdl.handle.net/11300/14491>.

1. Аршава, І. Ф., Носенко Е. Л. Психологія особистості : підручник. Дніпро : Ліра, 2024. 500 с.

3. Вайнагій М. В. Теоретико-правові проблеми переговорного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ – 2021. 19 с.

4. Гбур З., Кошова С. Нормативно-правові засади боротьби з тероризмом в Україні. *Аспекти публічного управління*. Том 9. 2021. № 1. С. 72-80. URL: <file:///C:/Users/Oksana/Desktop/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B>

E%D1%80%D0%B8/%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC/854-Article%20Text-1282-1-10-20210416.pdf

5. Зцілення ран конфлікту. Медіація може допомогти - Київ: Вид-во РАЦІО, 2024, 344 с.
2. Канзафарова І. С., Федорко М. Є. Інститут переддоговірної відповідальності в світлі рекодифікації цивільного законодавства України. *Правова держава*. 2020. № 40. С. 74-83.
3. Кармаза О. Медіація та переговори як альтернативні способи вирішення спорів. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 5. С. 13-18.
4. Кодекс етики медіатора НАМУ. URL: <http://namu.com.ua/ua/info/mediators/ethical-code/>.
5. Крестовська Н. М., Щамбура Д. В. Регулювання медіації: перетин офіційного та неофіційного права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 352-356.
6. Мазаракі Н. А. Теоретико-правові засади запровадження медіації в Україні: дис... доктора юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2019. 470 с.
7. Матвеева Л. Г., Балтаджи П. М. Медіація в Україні: проблеми транзитивного періоду. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2020. № 3. С. 23-28.
6. Медіація у відновному правосудді за участю неповнолітніх: навчальний посібник / Н. Крестовська, К. Стрик, І. Федорич за аг. ред.. О. Калашник. Київ: 2024. 142 с.
7. Основні засади навчання базовим навичкам медіатора / За заг. ред. К. Б. Наровської. К.: Видавець В. Захаренко, 2019. 32 с.
8. Пасечник О. В. Вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) за законодавством України та окремих зарубіжних країн: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Пасечник Ольга Володимирівна. Одеса, 2021. 195 с.
9. Пашкова К. І. Медіація в Україні та світі: генеза, правове регулювання та ефективність при вирішенні цивільних спорів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 8. С. 128-132.
8. Психологія конфлікту. Навч. посібник. Реком. МОН України. «Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П.», 2023 р. 304 с.
10. Психологія переговорів : підручник / Нац. авіац. ун-т,. Приват. ВНЗ "Європ. ун-т". Київ : Талком, 2024. 293 с.
9. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговірника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.
11. Романадзе Л. Універсальний кодекс етики медіатора: утопія чи реальність? *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2021. № 1. С. 14-22.
12. Романадзе Л. Дж., Яремко О. М. Соціальна послуга медіації: організаційно-правове забезпечення. *Галицькі студії*. Юридичні науки. 2025. № 10. С. 33-42.
13. Степаненко Т. В. Європейські стандарти медіації в цивільно-правових спорах та їх упровадження в Польщі та Чехії. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 3. С. 131-135.
14. Таш'ян Роман. Доктрина «culpa in contrahendo» в ученні про недійсність правочинів. *Підприємництво, господарств і право*. 2021. № 1. С. 3-40.
15. Токарева К. С. Адміністративно-правове регулювання медіації: сучасний стан та тенденції розвитку: дис. д-ра юрид. наук: 12.00.07. НАУ. Київ, 2021, 468 с.
16. Яремко О. М. Транскордонна сімейна медіація: досвід іноземних держав і України. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід*: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, ЗУНУ, 19-20 квітня 2024 р.). Тернопіль, 2024. С. 138-140.
17. Яремко О. М., Гірняк Г. С. Медіація як базова соціальна послуга: повноваження органів місцевого самоврядування. *Галицькі студії*. Юридичні науки. 2024. № 6. С. 43-49.
18. Яремко О., Фаградян Г. Психологічні аспекти переговорів як професійної діяльності. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 3-4 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 337-338.
19. Charles B. Craver. Skills & Values: Legal Negotiating. Carolina Academic Press; 4th edition (April 8, 2020). 268 p.
20. Interinstitutional negotiations for the adoption of EU legislation. URL: https://www.google.com/search?q=%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87&rlz=1C1OKWM_ukUA783UA783&oq=%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87&aqs=chrome..69i57j35i39j0i512j0i433i512j0i512l2j0i131i433i512l2j0i512l2.5048j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8.
21. Maria Correa. Back To Basics: Legal Negotiation Explained. URL: <https://www.thelawyerportal.com/blog/back-to-basics-legal-negotiation-explained/>.
22. Myer J. Sankar. Legal Negotiations and Mediation. URL: <https://sankarymediation.com/articles-conferences/legal-negotiations/>.
23. Practice Direction 3A – Family Mediation Information and Assessment Meetings (MIAMS). URL: http://www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/family/practice_directions/pd_part_03a#para1.
24. Rafferty Judith. Neuroscience, Psychology and Conflict Management. First published in 2024 by James Cook University, 2024. 238 p.

25. Revised Standards of Professional Conduct of Mediators. URL: <https://www.nccourts.gov/assets/documents/publications/StandardsConduct.pdf?e2dD2UQUqW6Ypo3wEFy3CtHORzZzp8r>.
26. Shivan Viruti. Psychology of Conflict Resolution - The Comprehensive Guide: Independently published (February 6, 2024). 219 p.
27. Standards of Practice for Postal Service Mediations. URL: https://about.usps.com/publications/pub102/pub102_v03_revision_122019_tech_003.htm.
28. Suzzette A. Harriott. Comprehensive Approaches to Conflict Resolution. IGI Global (August 28, 2024). 536 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за дисципліну розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5 %	15 %	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1.Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (6 занять, 6 тем – 5 оцінок). 2.Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 20 тестових завдань, кожне з яких має 2 бали і двох теоретичних питань, кожне з яких оцінюється в 30 балів		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо набуття навичок ефективного застосування медіації у розв'язанні конфліктів	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу (доповідь-презентація)	1.Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 20 балів. У підсумку 40 балів. 2.Розв'язання 20 тестів по 3 бали = 60 балів

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом